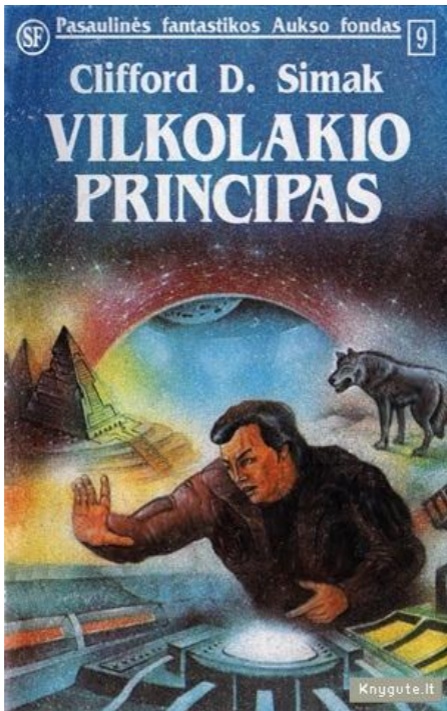

SF

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

9

Clifford D. Simak
**VILKOLAKIO
PRINCIPAS**

Clifford D. Simak
VILKOLAKIO PRINCIPAS

Mokslinis fantastinis romanas ir apysaka

Endrių Bleiką, surastą užšaldytą kapsulėje tolimoje planetoje, parveža į Žemę. Jam - per 200 metų, mąsto ir elgiasi jis kaip žmogus. Tačiau netrukus suvokia kad jo smegenyse gyvena dar dvi būtybės- keistas biologinis kompiuteris ir vilką primenantis padaras. Pastarajam užvaldžius kūną, Bleikas pabėga iš ligoninės, kad pagaliau atskleistų savo praeities paslaptis.

Iš anglų kalbos vertė ŽIVILĖ SAMĖNAITĖ ir
GINTARAS ALEKSONIS

Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
9 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Copyright © Clifford D. Simak, 1967

Viršelis dailininko Audrio Šimakausko

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas" - 1993
Elektroninė versija © Knygute.lt - 2012

Turiny's

VILKOLAKIO PRINCIPAS

PASAULIS, KURIO NEGALI BŪTI

VILKOLAKIO PRINCIPAS

1

Būtybė sustojo, prigludo prie žemės, žvelgdama į mažyčius šviesos taškelius toli priekyje, švelniai spingsinčius tamsoje, ir suinkštė iš baimės ir nerimo.

Šitas pasaulis buvo pernelyg karštas ir drėgnas, sutemos - pernelyg tirštos. Augmenija buvo per daug aukšta ir vešli. Atmosfera šėlo, ir augalai agoniškai dejavo. Tolumoje blausiai žybčiojančios šviesos nė trupučio nesklaidė tamsos. Netoliese gailiai, tarsi skųsdamasis, kažkas kaukė. Čia egzistavo gyvybė - kur kas gausesnė, negu turėjo būti planetoje. Tačiau tai buvo žemiausios gyvybės formos, nesugebančios protauti, dažnai - tiesiog biologinė košė iš smulkučių materijos gumulėlių, pajėgiančių tik vangiai reaguoti į dirgiklius.

Galbūt, pamanė būtybė, nevertėjo taip stengtis ištrūkti į laisvę. Gal reikėjo pasilikti toje bevardėje vietoje, kur nebuvo būties, net būties pojūčio ar prisiminimo, tik iš kažkur atėjęs žinojimas, kad yra tokia būseną - būtis. Tik tas žinojimas ir atsitiktinės minčių nuotrupos,

atskiri informacijos fragmentai, žadinantys troškimą kovoti, ištrūkti, tapti nepriklausomam, suvokti, kas tu esi ir kodėl, ir kaip čia patekai.

O dabar?

Būtybė gūžėsi, spaudėsi prie žemės ir inkštė.

Kaip galėjo vienoje vietoje būti tiek daug vandens? Ir tokia vešli augmenija, toks audringas stichijų siautėjimas? Kaip išvis galėjo egzistuoti toks netvarkingas, toks daugiaspalvis pasaulis? O šitas vandens gausumas - tiesiog šventvagystė: vanduo tekėjo srove kalvos papėdėje, vandens klanai telkšojo visur aplinkui. Vanduo buvo ne tik ant žemės - oras taip pat buvo pilnas vandens lašelių.

O koks gi čia audinys, nutįsęs per jos kaklą ir nugarą, vilkosi pažeme, kedenamas vėjo? Kas tai - gal koks nors apsauginis kostiumas? Nors tai mažai tikėtina: juk anksčiau būtybei nereikėjo jokios apsaugos, jai visiškai užteko jos sidabriško kailio.

Anksčiau? - paklausė ji savęs. Prieš ką ir kada? Kad ir kaip ji stengėsi prisiminti, atmintyje iškilo tik miglotas vaizdas: kažkokia krištolinė planeta, kur oras buvo vėsus ir sausas, o žemę dengė smėlio bei sniego dulkės; dangus, žė-

rintis tūkstančiais žvaigždžių, ir šviesi kaip diena naktis švelnioje auksinių mėnulių šviesoje. Ir dar neduodantis ramybės pusiau išblėsęs prisiminimas, kad ji kosmoso gelmėse rinko žvaigždžių paslaptis.

Bet kas tai buvo iš tiesų - prisiminimas ar fantazija, gimusi toje beveidėje vietoje, iš kurios ji pabėgo? Šito ji nežinojo.

Būtybė išstūmė iš pečių dvi rankas, pakėlė nuo žemės audinį ir sugniaužė jį delnuose. Iš jo mažais lašeliais ėmė sunktis vanduo, teškėdamas į balas, telkšančias aplinkui.

Kas tie švytintys taškeliai priešakyje? Tikrai ne žvaigždės, nes jie spingsėjo pernelyg žemai. Be to, virš šios planetos nebuvo žvaigždžių, nors tai buvo tiesiog neįtikėtina - juk žvaigždės buvo visur.

Būtybė atsargiai nukreipė savo jusles link taškių. Ten, be šviesos, buvo dar kažkas: šiek tiek toliau juslės aptiko mineralą. Ten, tamsoje, stūksojo akmens luitas, pernelyg taisyklingos formos, kad palaikytum jį gamtos kūriniumi.

Tolumoje netilo įnirtingas griaudėjimas. Dangų skrodė ryškūs šviesos blyksniai.

Būtybė nežinojo, kaip jai pasielgti: eiti toliau,

plačiu lanku aplenkus švieses, ar leistis tiesiai link jų ir iširti, kas gi tai. O gal geriausia būtų grįžti atgal savo pačios pėdsakais ir pamėginti surasti tą tuštumą, iš kurios ji pabėgo? Tačiau ji jau nebežinojo, kur ta vieta galėtų būti. Kai būtybė ištrūko į laisvę, vieta jau buvo dingusi, o nuo to laiko ji jau tolokai nukeliavo.

O kur kiti du, kartu su ja buvę toje nebūtyje? Ar tuodu taip pat išsilaisvino? O gal pasiliko ten pajutę, kad laisvėje jų laukia iš proto varantis svetimumas? Jeigu jie nepabėgo, tai kur dabar galėtų būti?

Svarbu ne tik *kur* jie, bet ir kas *jie*?

Kodėl jie niekuomet neatsakydavo jai? Gal negirdėdavo klausimo? Tikriausiai toji bevardė vieta netiko klausimams uždavinėti. Kaip keista, galvojo ji, būti toje pačioje vietoje su dviem kitomis būtybėmis, patirti tą patį galimos egzistencijos pojūtį ir neturėti galimybės bendrauti su jomis.

Ją purtė smarkus drebulys, nors naktis buvo labai karšta.

Čia negalima likti, tarė sau būtybė. Ji juk negalėjo klajoti be galo. Reikėjo kažkur prisiglausti. Bet kur ieškoti prieglobsčio šitame beprotiškame pasaulyje?

Ji lētai leidosi pirmyn, nepasitikēdama savi-
mi, nežinodama, kur eiti, kā daryti.

Tos šviesos? Išsiaiškinti, kas ten šviečia, ar...

Ūmai dangus sprogo. Pasauli apēmē žydra
liepsna. Būtybē atšoko, sukrēsta smūgio, apa-
kinta šviesos blyksnio, ir prarasdama sąmonē
veriančiu balsu suriko. Paskui riksmas nutrū-
ko, šviesa išnyko, ir ji vēl grīžo į nebūtį.

2

Lietus plakē Endriui Bleikui veidą, žemē dre-
bėjo nuo kurtinančio perkūno griausmo - di-
džiulės atmosferos masės trankėsi viena į kitą,
atrodē, tiesiai virš jo galvos. Oras aitariai kve-
pėjo ozonu. Jis juto, kaip šaltas purvas skver-
bėsi jam tarp kojų pirštų.

Kaip jis čia atsidūrē - audroje, vienplaukis,
basas, kiaurai permirkusiais drabužiais?

Po pietų Bleikas išėjo į kiemą pažiūrėti į aud-
ros debesis, kurie rinkosi virš kalnų vakarų
pusėje, - ir po akimirkos pats atsidūrē toje
audroje. Bent jau vylėsi, kad toje pačioje aud-
roje.

Vėjas dejavo medžių guote. Bleikas girdėjo,
kaip šlaito, ant kurio jis stovėjo, papėdėje čiur-

lena upokšnis. O kitoje upokšnio pusėje švietė langai.

Tikriausiai tai jo namas, pamanė Bleikas, dar galutinai neatsipeikėjęs. Bet po akimirkos suvokė, kad ten, kur stovėjo jo namas, nebuvo nei šlaito, nei upokšnio. Ten, tiesa, taip pat augo medžių, bet ne tiek daug. Be to, kaimynystėje buvo ir kitų namų.

Pakėlęs ranką, Bleikas suglumęs pasikasė pakaušį, ir vanduo nuo plaukų nutekėjo jo veidu.

Akimirkai apimęs lietus vėl prapliupo dar stipriau. Bleikas pasuko link namo. Žinoma, tai buvo ne jo namas, bet vis dėlto namas. Ten jis turėtų rasti ką nors, kas pasakytų, kur jis atsidūrė ir...

Pasakytų, kur jis atsidūrė! Kokia nesąmonė! Prieš sekundę jis stovėjo vidiniame savo namo kieme, ir jokio lietaus nebuvo.

Matyt, jis sapnavo. Arba regėjo haliucinacijas. Bet ne: lietus, pašėlusiai plakantis jį, buvo tikras, ir oras vis dar kvėpėjo ozonu - argi sapne įmanoma užuosti ozono kvapą?

Bleikas žengė žingsni link namo, bet užkliuvo dešine koja už kažkokio kieto daikto. Aštrus skausmas nutvilkė pėdą.

Jis ėmė šokinėti ant vienos kojos, mojuodamas ore sužeista pėda. Skausmas nutekėjo į pakeltosios kojos nykštį, ir tas skausmingai sutvinksėjo.

Staiga Bleikas paslydo ir plojosi ant užpakalio žemėn. Purvas ištiško į šalis. Žemė buvo drėgna ir šalta.

Jis liko sėdėti. Sulenkęs sužeistą koją, atsargiai ir švelniai pačiupinėjo sužeistą nykštį. Ir tada pagaliau patikėjo, kad nesapnuoja. Sapne žmogus negali taip kvailai nusimušti pirštą.

Kažkas atsitiko, kažkas per vieną akimirksnį perkėlė jį čionai, galbūt už daugelio mylių nuo jo kiemo, taip, kad jis net nepajuto. Perkėlė ir paliko Lietuje ir audroje, tokioje tamsioje naktyje, kad jis nieko negalėjo įžiūrėti.

Jis vėl pačiupinėjo sumuštą pirštą. Skausmas buvo kiek atslūgęs.

Bleikas atsargiai atsikėlė ir pamėgino atsistoti ant sužeistos kojos. Pakėlęs nykštį, kiek plačiau statydamas kojas jis galėjo šiaip taip eiti.

Šlubčiodamas ir slyščiodamas purve, Bleikas nusileido nuo šlaito, perbrido upokšni, gilumo iki kulkšnių, ir įkopė į šlaitą, kurio viršuje stovėjo namas.

Ūmai dangų perskrodė žaibas, ir jo šviesoje Bleikas išvydo didžiulį namą su masyviais kaminais ir giliai akmenyje iškaltais langais, primenančiais įdubusias akis.

Akmeninis namas, nustebo jis. Kokia seniena! Akmeninis namas ir kažkas, gyvenantis jame.

Bleikas atsitrenkė tamsoje į tvorą, bet neužsigavo, nes šleivojo labai lėtai. Tada apgrai bomis nuėjo palei ją iki vartų. Praėjęs pro vartus, jis išvydo tris mažus šviesos stačiakampius, žymėjusius, jo manymu, durų vietą.

Pajutęs po kojomis plokščius akmenis, Bleikas nužingsniavo jais per kiemą. Prie pat durų kiek sulėtino žingsnį ir nusėlino, atsargiai statydamas kojas. Ten galėjo būti laipteliai, o jam užteko ir vieno sumušto piršto.

Laiptai tikrai buvo. Jis užkliudė juos sužeistąja koja ir akimirkai sustingo visas įsitempęs, drebedamas, sukandęs dantis, kol skausmas kiek aprimo.

Paskui užkopė laiptais ir užčiuopė duris. Jis pagrabinėjo aplinkui, ieškodamas signalinio įtaiso, bet įtaiso nebuvo - net skambučio ar varpelio. Dar paieškojęs, pagaliau aptiko belstuką.

Belstuką? Žinoma, tarė pats sau, tokiamė name prie durų turėtų kabėti belstukas. Tokiamė senoviškame name...

Ir nuo tos minties jį nusmelkė siaubas. Ne erdvė, bet laikas, tarė sau. Gal jis buvo perkeltas (jei buvo) ne per erdvę, bet per laiką?

Bleikas pakėlė belstuką ir pabeldė. Kiek palaukė, bet nebuvo nė ženklo, kad jį kas išgirdo. Tada pasibeldė antrą kartą.

Kieme pasigirdo žingsniai, ir netikėtai plyksnelėjusi šviesa nušvietė jį. Bleikui atsisukus, akinanti apvali šviesos akis nukrypo tiesiai jam į veidą. Už šviesos rato jis vos ne vos įžiūrėjo žmogaus figūrą - juodą siluetą, tamsuojantį nakties fone.

Namo durys staiga atsivėrė, ir iš vidaus plūstelėjusioje šviesoje Bleikas pamatė priešais save vyrą, dėvintį škotišką sijonėlį ir avikailio striukę. Vienoje rankoje jis laikė žibintą, kitoje blyksėjo metalas. Tikriausiai šautuvas, pamėnė Bleikas.

Vyras, atidaręs duris, piktai paklausė:

- Kas čia darosi?

- Kažkas bando įsigauti vidun, senatoriau, - atsakė vyriškis su žibintu. - Jis kažkoku būdu sugebėjo prasmukti pro mane.

- Jis prasmuko pro tave, - tarė senatorius, - nes tu kažkur tupėjai, slėpdamasis nuo lietaus. Jei jau vaidinate sargybinius, norėčiau, kad bent kažkiek saugotumėte.

- Buvo tamsu, - teisinosi sargybinis. - Ir jis prasmuko...

- Aš nemanau, kad jis prasmuko. Jis paprasčiausiai atėjo ir pabeldė. Jeigu jis būtų norėjęs paslapčia įsigauti vidun, jis nebūtų beldęs. Jis atėjo kaip eilinis pilietis, o tu jo nepastebėjai.

Bleikas lėtai atsisuko į vyrą, stovintį tarpduryje.

- Atleiskite, sere, - tarė jis. - Aš nežinojau. Aš nenorėjau kelti triukšmo. Tiesiog pamačiau namą...

- Tai dar ne viskas, senatoriau, - pertraukė jį sargybinis. - Šįvakar dedasi ištis keisti dalykai. Ką tik aš mačiau vilką...

- Čia nėra vilkų, - nukirto senatorius. - Šiose apylinkėse nėra vilkų ir nebuvo jau kokį šimtą metų, jei ne daugiau.

- Bet aš tikrai mačiau vilką, - suvaitojo sargybinis. - Ten, ant kalvos už upokšnio, kai ryškiai tvykstelėjo žaibas.

Senatorius kreipėsi į Bleiką:

- Atleiskite, kad priverčiau jus stovėti lauke

ir klausytis barnių. Tokią naktį geriau sėdėti namuose.

- Aš, atrodo, pasiklydau, - tarė jam Bleikas, iš visų jėgų stengdamasis nekalenti dantimis. - Jei pasakytumėte man, kur esu, ir parodytumėte kelią...

- Užgesink tą žibintą, - liepė senatorius sargybiniui. - Ir galų gale imkis savo pareigų.

Žibintas užgeso.

- Ir sugalvok tu man - vilkas! - pasipiktinęs tarė senatorius ir pasisuko į Bleiką: - Įeikite vidun, kad galėčiau uždaryti duris.

Bleikas įėjo, ir senatorius užsklendė duris.

Atvykėlis apsidairė. Jis stovėjo prieškambaryje. Abiejose pusėse buvo aukštos durys iki pat lubų. Priešais esančiame kambaryje akmeniniame židinyje liepsnojo ugnis. Kambarys buvo apstatytas masyviais baldais, apmuštais ryškiu kartūnu.

Senatorius įžengė Bleikui iš paskos ir sustojo, žvelgdamas į jį.

- Aš esu Endrius Bleikas. Bijau, kad išpurvinau jums grindis.

Nuo jo rūbų varvėjo vanduo, ant grindų telkšojo balutės, o nuo pat durų vedė purvinų pėdsakų eilė....